

Briuselis, 2023 m. liepos 13 d.
(OR. en)

11693/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0140(COD)

CODEC 1334
INDEF 36
COPS 386
POLMIL 197
IND 380
MAP 36
COMPET 747
PE 87

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomas Šaudmenų gamybos rėmimo aktas – Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (Strasbūras, 2023 m. liepos 10–13 d.)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių¹, įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą.

Atsižvelgiant į tai, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) pirmininkas Cristianas-Silviu BUȘOI (EPP, RO) ITRE vardu pateikė pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento kompromisinį pakeitimą (43 pakeitimas) ir vieną teisėkūros rezoliucijos, į kurią įtraukus pareiškimas, pakeitimą (44 pakeitimas). Dėl šių pakeitimų buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu. Kitų pakeitimų pateikta nebuvo.

¹ OL C 145, 2007 6 30, p. 5.

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2023 m. liepos 13 d. plenariniame posėdyje, pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento kompromisinis pakeitimas (43 pakeitimas) ir teisėkūros rezoliucijos pakeitimas (44 pakeitimas) buvo priimti. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje².

Parlamento pozicija atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė institucijos. Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

² Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas *paryškintuoju kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

P9_TA(2023)0291

Šaudmenų gamybos rėmimo aktas

2023 m. liepos 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Šaudmenų gamybos rėmimo aktas (COM(2023)0237 – C9-0161/2023 – 2023/0140(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0237),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį, 114 straipsnį ir į 173 straipsnio 3 dalį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0161/2023),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2023 m. liepos 7 d. laišku Tarybos atstovo priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. pritaria Parlamento ir Tarybos bendram pareiškimui, pridėtam prie šios rezoliucijos, kuris bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

4. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2023 m. liepos 13 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/... dėl *paramos šaudmenų gamybai (ASAP)*

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį ir 173 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ 2023 m. birželio 14 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

² 2023 m. liepos 13 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą tapo išbandymu Europos gynybos pramonei ir gynybos įrangos rinkai ir atskleidė trūkumų, kurie kenkia pramonės ir rinkos gebėjimui tinkamai, saugiai ir laiku tenkinti neatidėliotinus valstybių narių poreikius, susijusius su gynybos produktais ir sistemomis, pavyzdžiui, šaudmenimis ir raketomis, atsižvelgiant į spartų tų produktų ir sistemų naudojimą per didelio intensyvumo konfliktą;

- (2) nuo 2022 m. vasario 24 d. Sąjunga ir jos valstybės narės nuolat didino pastangas padėti tenkinti neatidėliotinus Ukrainos gynybos poreikius. Be to, tomis aplinkybėmis, atsižvelgdami į didėjančią nestabilumą, strateginę konkurenciją ir grėsmes saugumui, 2022 m. kovo 11 d. Versalyje susitikę Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovai nusprendė prisiimti didesnę atsakomybę už pačios Sąjungos saugumą ir imtis tolesnių ryžtingų veiksmų Europos suverenumui stiprinti. Jie įsipareigojo stiprinti Europos gynybos pajėgumus ir susitarė didinti gynybos išlaidas, stiprinti bendradarbiavimą vykdant bendrus projektus ir vykdyti bendradarbiaujamuosius gynybos pajėgumų viešuosius pirkimus, šalinti trūkumus, skatinti inovacijas ir stiprinti bei plėtoti Sąjungos gynybos pramonę. 2022 m. kovo 21 d. Taryba patvirtino dokumentą „Strateginis kelrodis – per ateinančią dešimtmetį saugumo ir gynybos srityje stipresnei ES“ (toliau – strateginis kelrodis), o 2022 m. kovo 24 d. jį patvirtino Europos Vadovų Taryba. Strateginiame kelrodyje pabrėžiama, kad reikia didinti gynybos išlaidas ir daugiau investuoti į pajėgumus tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis;

- (3) 2022 m. gegužės 18 d. Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai pateikė Bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų, kuriame pabrėžiama, kad Sąjungoje esama gynybos finansinių, pramoninių ir pajėgumų spragų. 2022 m. liepos 19 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas, kuriuo siekiama remti valstybių narių bendradarbiavimą viešųjų pirkimų etape, kad bendradarbiaujant būtų užpildytos didžiausią susirūpinimą keliančios ir esminės spragos, visų pirma atsiradusios reaguojant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą. Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas padės stiprinti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos srityje ir, naudojant susijusį Sąjungos finansavimą, stiprinti Sąjungos gynybos pramonės pajėgumus ir Sąjungos gynybos pramonę pritaikyti prie struktūrinių rinkos pokyčių, kuriuos lemia nauji uždaviniai, kaip antai naujas didelio intensyvumo konfliktas;

- (4) atsižvelgdama į padėtį Ukrainoje ir į neatidėliotinus gynybos poreikius, visų pirma susijusius su šaudmenimis, 2023 m. kovo 20 d. Taryba susitarė dėl trikrypčio metodo, kuriuo siekiama per ateinančius 12 mėnesių bendromis pastangomis Ukrainai pristatyti milijoną artilerijos šaudmenų. Taryba susitarė iš turimų atsargų arba reprioritetizavus esamus užsakymus skubiai pristatyti Ukrainai šaudmenų „žemė-žemė“ ir artilerijos šaudmenų ir, jei to prašoma, raketų. Taryba taip pat paragino valstybes nares bendrais viešaisiais pirkimais įsigyti šaudmenų ir, jei to prašoma, raketų iš Europos gynybos pramonės (ir Norvegijos) pagal esamą Europos gynybos agentūros (EGA) projektą arba vykdant papildomus valstybių narių vadovaujamus įsigijimo projektus, siekiant papildyti jų atsargas ir kartu sudaryti sąlygas toliau teikti paramą Ukrainai. Siekdama remti tas pastangas, Taryba susitarė sutelkti tinkamą finansavimą, be kita ko, pagal Europos taikos priemonę (ETP). Taryba taip pat paprašė Komisijos pateikti konkrečių pasiūlymų, kaip skubiai remti Europos gynybos pramonės gamybos pajėgumų didinimą, užtikrinti tiekimo grandinių saugumą, palengvinti veiksmingas viešųjų pirkimų procedūras, reaguoti į gamybos pajėgumų trūkumą ir skatinti investicijas, be kita ko, kai tinkama, sutelkiant Sąjungos biudžetą.

Toks investicijų skatinimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad visada būtų tinkamai tenkinami pačios Sąjungos saugumo poreikiai ir kad Sąjungos gynybos pramonė ir vidaus rinka būtų pritaikytos prie dabartinių iššūkių. Šios trys tarpusavyje susijusios kryptys turi būti vykdomos lygiagrečiai ir koordinuotai. Be to, siekiant užtikrinti tinkamą trijų krypčių įgyvendinimą, bus organizuojami reguliarūs posėdžiai nacionalinės ginkluotės direktorių lygmeniu su Bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupe (sudaryta iš Komisijos, Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) ir EGA atstovų), kad būtų įvertinti poreikiai ir pramonės pajėgumai, taip pat būtų užtikrintas būtinas glaudus koordinavimas;

- (5) 2023 m. balandžio 13 d. Taryba patvirtino 1 mlrd. EUR vertės paramos priemonę pagal ETP Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms remti, taip sudarant sąlygas kompensuoti valstybėms narėms už 2023 m. vasario 9 d. – gegužės 31 d. laikotarpį Ukrainai iš turimų atsargų arba reprioritetizavus esamus užsakymus dovanotų šaudmenų „žemė-žemė“, artilerijos šaudmenų ir galbūt raketų išlaidas. Kalbant apie bendrus viešuosius pirkimus, iki šiol 24 valstybės narės kartu su Norvegija pasirašė EGA projektinės veiklos susitarimą dėl bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų šaudmenims įsigyti;

- (6) bendros pastangos sudaryti sąlygas valstybėms narėms papildyti savo išeikvotas atsargas ir remti Ukrainą gali būti veiksmingos tik tuo atveju, jei Sąjungos tiekėjai galės laiku pristatyti reikiamus gynybos produktus. Tačiau, atsižvelgiant į sparčiai senkančias atsargas, Sąjungos gamybą, dėl valstybių narių ar trečiųjų šalių užsakymų vykdomą beveik didžiausiu pajėgumu, ir jau ir taip sparčiai augančias kainas, tam, kad būtų užtikrintas spartus gamybos pajėgumų didinimas, būtina imtis papildomų Sąjungos pramonės politikos priemonių;

- (7) kaip parodė Bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės veikla, susijusi su labai trumpalaikių gynybos srities viešųjų pirkimų poreikių koordinavimu ir bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis ir Sąjungos gynybos gamintojais, siekiant remti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus atsargoms papildyti, ypač atsižvelgiant į Ukrainai teikiamą paramą, Sąjungos pramonė turi gamybos pajėgumų šaudmenų „žemė-žemė“ ir artilerijos šaudmenų, taip pat raketų (toliau – tam tikri gynybos produktai) srityje. Tačiau Sąjungos gynybos pramonės sektoriaus gamybos pajėgumai buvo pritaikyti metui, kai iššūkiai buvo skirtingi nei šiuo metu kylantys Sąjungoje. Pasiūlos srautai buvo pritaikyti prie mažesnės paklausos, buvo užsitikrintas minimalus atsargų lygis ir skirtingi tiekėjai visame pasaulyje, kad būtų sumažintos sąnaudos, o dėl to Sąjungos gynybos pramonės sektorius tapo priklausomas. Šiomis aplinkybėmis dabartiniai gamybos pajėgumai ir esamos tiekimo bei vertės grandinės neleidžia saugiai ir laiku pristatyti gynybos produktų, kad būtų įgyvendinami valstybių narių saugumo reikalavimai ir toliau tenkinami Ukrainos poreikiai, dėl to tam tikrų gynybos produktų rinkoje kyla įtampa ir atsiranda išstūmimo pavojus. Todėl būtina imtis papildomų intervencinių veiksmų Sąjungos lygmeniu;

- (8) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 173 straipsnio 3 dalį Sąjunga turi prisidėti siekiant paspartinti pramonės prisitaikymo prie struktūrinių pokyčių tikslo. Todėl atrodo tikslinga padėti Sąjungos pramonei didinti gamybos apimtį, sutrumpinti užsakymo įvykdymo laiką ir šalinti galimus trukdžius arba veiksnius, dėl kurių gali būti vėluojama arba trukdoma laiku tiekti ir gaminti tam tikrus gynybos produktus;
- (9) priemonėmis, kurių imamasi Sąjungos lygmeniu, turėtų būti siekiama stiprinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) konkurencingumą ir atsparumą šaudmenų bei raketų srityje, kad ji galėtų būti skubiai pritaikyta prie struktūrinių pokyčių;
- (10) tuo tikslu turėtų būti nustatyta pramonės stiprinimo visose tiekimo ir vertės grandinėse, susijusiose su tam tikrų gynybos produktų gamyba Sąjungoje, finansinės paramos priemonė (toliau – Priemonė);
- (11) *šiuo reglamente nustatyta speciali struktūra, atitiktis reikalavimams sąlygos ir kriterijai yra konkrečiai nustatyti šiai trumpojo laikotarpio Priemonei ir apibrėžti atsižvelgiant į ypatingas aplinkybes ir dabartinę kritinę padėtį;***

- (12) Priemonė bus suderinta su esamomis bendradarbiaujamosiomis Sąjungos gynybos srities iniciatyvomis, pavyzdžiui, Europos gynybos fondu, siūlomu Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktu, taip pat su ETP, ir ja turės būti užtikrinta sąveika su kitomis Sąjungos programomis. Priemonė visiškai atitinka Strateginio kelrodžio užmojus;
- (13) jei nenurodyta kitaip, Priemonei turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046³ (toliau – Finansinis reglamentas);
- (14) pagal Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalį dotacija gali būti skirta jau pradėtam įgyvendinti veiksmui, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, kad veiksmą buvo būtina pradėti įgyvendinti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos. Tačiau išlaidos, patirtos iki dotacijos paraiškos pateikimo dienos, nėra tinkamos finansuoti, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinius atvejus. Atsižvelgiant į 2023 m. kovo 20 d. Tarybos raginimą paspartinti tam tikrų gynybos produktų tiekimą, finansavimo sprendime turėtų būti galima numatyti finansinius įnašus veiksmams, kurie apima laikotarpį, prasidedantį nuo tos datos;

³ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

- (15) šiame reglamente nustatomas Priemonės viso laikotarpio finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip tai suprantama 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo⁴ 18 punkte;
- (16) ■ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060⁵ 73 straipsnio 4 dalyje pateiktomis galimybėmis galima naudotis, jei projektas atitinka tame reglamente nustatytas taisykles ir Europos regioninės plėtros fondo bei Europos socialinio fondo + taikymo sritį, kaip atitinkamai nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1058⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1057⁷. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnį Komisija turėtų įvertinti valstybės narės pateiktas iš dalies pakeistas nacionalines programas ir per du mėnesius po iš dalies pakeisto programos pateikimo pateikti pastabas. Atsižvelgdama į padėties skubumą, Komisija turėtų stengtis iš dalies pakeistų nacionalinių programų vertinimą užbaigti nepagrįstai nedelsdama;

⁴ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁵ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

⁶ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

⁷ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

- (17) siūlydamos iš dalies pakeistus arba naujus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/241⁸ 21 straipsnį, valstybės narės turėtų turėti galimybę siūlyti priemones, kuriomis taip pat prisidedama prie Priemonės tikslų, *laikantis tikslų ir reikalavimų, nustatytų Tarybos sprendime (ES, Euratomas) 2020/2053⁹, Tarybos reglamente (ES) 2020/2094¹⁰ ir Reglamente (ES) 2021/241*. Tuo tikslu valstybės narės visų pirma turėtų apsvarstyti priemones, susijusias su pasiūlymais, kurie pateikti pagal Priemonę paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus ir kuriems pagal Priemonę suteiktas pažangumo ženklas;

⁸ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

⁹ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).

¹⁰ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23).

- (18) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹¹ ir Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95¹², (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹³ bei (ES) 2017/1939¹⁴ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteislingai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų.

¹¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹² 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

¹³ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

¹⁴ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹⁵, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

¹⁵ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (19) Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, turėtų turėti galimybę dalyvauti įgyvendinant Priemonę kaip asocijuotosios šalys, bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą¹⁶, kuriame numatyta, kad Sąjungos programose jos dalyvauja remdamosi pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Šiuo reglamentu turėtų būti reikalaujama, kad tos trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;

¹⁶ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

- (20) dėl gynybos pramonės ypatumų, kai paklausą lemia beveik vien tik valstybės narės ir asocijuotosios šalys, kurios taip pat kontroliuoja visą su gynyba susijusių produktų ir technologijų įsigijimą, įskaitant jų eksportą, gynybos pramonės sektoriaus veikla yra unikali ir neatitinka tradicinių taisyklių ir verslo modelių, pagal kuriuos veikia tradiciškesnės rinkos. Todėl pramonė didelių savo lėšomis finansuojamų pramonės investicijų nevykdo – tai daro tik gavusi privalomų užsakymų. Nors privalomi valstybių narių užsakymai yra išankstinė bet kokių investicijų sąlyga, Komisija gali įsikišti sumažindama pramonės investicijų riziką dotacijomis ir paskolomis, kad būtų galima greičiau prisitaikyti prie vykstančių struktūrinių rinkos pokyčių. Dabartinėmis ekstremaliomis aplinkybėmis Sąjungos parama turėtų padengti iki **50 proc.** tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų, kad paramos gavėjai galėtų kuo greičiau įgyvendinti veiksmus, sumažinti savo investicijų riziką ir taip greičiau užtikrinti tam tikrų gynybos produktų prieinamumą;

I

- (21) naudojantis Finansiniame reglamente nustatytomis priemonėmis, pagal Priemonę turėtų būti teikiama finansinė parama veiksams, kuriais prisidedama prie tam tikrų gynybos produktų prieinamumo ir tiekimo laiku, pavyzdžiui, pramonės koordinavimo ir tinklaveikos veiklai, tam tikrų gynybos produktų gamyboje dalyvaujančių įmonių galimybėms gauti finansavimą, esamų tos srities gamybos pajėgumų plėtojimui, optimizavimui, modernizavimui, naujovinimui ar paskirties keitimui arba naujų tokių pajėgumų kūrimui, taip pat darbuotojų mokymui;
- (22) kadangi Priemone siekiama didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą ir veiksmingumą, paramos skyrimo reikalavimus *turėtų atitikti* tik viešieji ar privatieji subjektai, kurie yra įsisteigę ir kurių vykdomojo valdymo struktūros yra Sąjungoje arba asocijuotosiose šalyse. *Tie subjektai arba neturėtų būti kontroliuojami neasocijuotosios trečiosios šalies ar neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto, arba kaip alternatyva, atsižvelgiant į šio reglamento 4 straipsnyje nurodytus tikslus, jų atžvilgiu turėtų būti atliktas tikrinimas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/452¹⁷ ir prireikus taikomos švelninimo priemonės. Subjektas, kuris yra įsisteigęs neasocijuotojoje trečiojoje šalyje, arba subjektas, kuris yra įsisteigęs Sąjungoje ar asocijuotojoje šalyje, tačiau kurio vykdomojo valdymo struktūros yra neasocijuotojoje trečiojoje šalyje, neturėtų būti laikomas reikalavimus atitinkančiu veiksmu dalyvaujančiu gavėju;*

¹⁷ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema (OL L 79 I, 2019 3 21, p. 1).

- (23) Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai, kuriuos kontroliuoja neasocijuotoji trečioji šalis arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas ***ir kurie nėra patikrinti kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2019/452 ir dėl kurių, prireikus, buvo taikytos švelninimo priemonės***, reikalavimus atitinkančiais gavėjais turėtų būti laikomi tik tuo atveju, jei tenkinamos griežtos sąlygos, susijusios su Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesais, kaip nustatyta pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) V antraštine dalimi, be kita ko, kiek tai susiję su EGTPB stiprinimu. Tokių subjektų dalyvavimas neturėtų prieštarauti Priemonės tikslams. Tame kontekste kontrolė turėtų būti suprantama kaip gebėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai daryti subjektui lemiamą įtaką per vieną ar daugiau tarpinių subjektų. Pareiškėjai turėtų pateikti visą atitinkamą informaciją apie infrastruktūrą, patalpas, turtą ir išteklius, kuriais bus naudojamasi vykdant veiksmą. Tuo požiūriu taip pat turėtų būti atsižvelgiama į valstybių narių interesus, susijusius su tiekimo saugumu. Atsižvelgiant į neatidėliotiną padėtį, susidariusią dėl esamos šaudmenų tiekimo krizės, Priemone turėtų būti atsižvelgiama į esamas tiekimo grandines;

- (24) vykdančią pagal Priemonę remiamą veiksmą dalyvaujančių gavėjų infrastruktūra, patalpos, turtas ir išteklių visą veiksmo vykdymo laikotarpį turėtų būti valstybės narės arba asocijuotosios šalies teritorijoje **■** ;
- (25) ***Priemone neturėtų būti finansiškai remiamas tam tikrų gynybos produktų, kuriems neasocijuotoji trečioji šalis arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas taiko apribojimus, kuriais ribojamos valstybių narių galimybės naudotis tam tikrai gynybos produktais, gamybos pajėgumų didinimas. Gavėjas turėtų siekti užtikrinti, kad pagal Priemonę finansuojami veiksmai sudarytų sąlygas tiekti produkciją Ukrainai;***
- (26) pagal Tarybos sprendimo (ES) 2021/1764¹⁸ 85 straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę fiziniai asmenys ir subjektai bei institucijos atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Priemonės taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama UŠT yra susijusi;

¹⁸ 2021 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/1764 dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją) (OL L 355, 2021 10 7, p. 6).

- (27) vertindama pareiškėjų pateiktus pasiūlymus, Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti jų indėliui siekiant Priemonės tikslų. Pasiūlymai visų pirma turėtų būti vertinami atsižvelgiant į jų indėlį į gamybos pajėgumų gausinimą, didinimą, rezervavimą ar modernizavimą, taip pat į susijusių darbuotojų perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą. Jie taip pat turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į jų indėlį trumpinant tam tikrų gynybos produktų užsakymo įvykdymo laiką, be kita ko, taikant užsakymų reprioritetizavimo mechanizmus, nustatant ir šalinant trukdžius minėtų produktų tiekimo grandinėse, taip pat didinant tų tiekimo grandinių atsparumą plėtojant ir praktiškai vykdant tarpvalstybinį įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) ir vidutinės kapitalizacijos įmonių, veikiančių atitinkamose tiekimo grandinėse, bendradarbiavimą;
- (28) rengdama, skirdama ir įgyvendindama Sąjungos finansinę paramą, Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti užtikrinimui, kad tokia parama neigiamai neveiktų konkurencijos sąlygų vidaus rinkoje;

- (29) be to, dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą susidariusi krizė ne tik atskleidė Sąjungos gynybos pramonės sektoriaus trūkumus, bet ir apsunkino gynybos produktų vidaus rinkos veikimą. Iš tiesų dėl dabartinių geopolitinių aplinkybių labai padidėjo paklausa, o tai daro poveikį Sąjungos vidaus rinkos, kurioje gaminami ir parduodami tam tikri gynybos produktai, veikimui. Nors kai kurios valstybės narės ėmėsi arba greičiausiai ims priemonių, kad išsaugotų savo atsargas nacionalinio saugumo sumetimais, kitoms valstybėms narėms sunku gauti prekių, reikalingų tam tikriems gynybos produktams gaminti arba įsigyti. Kartais sunkumai gauti vos vieną žaliavą arba konkrečią sudedamąją dalį sutrikdo ištisas gamybos grandines. Siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, būtina koordinuotu būdu nustatyti suderintas taisykles, kurios padėtų padidinti atitinkamų gynybos produktų tiekimo saugumą. Tos *priemonės* turėtų apimti **■** leidimų išdavimo *proceso paspartinimą ir* viešųjų pirkimų procedūrų *supaprastinimą*. Tos priemonės turėtų būti grindžiamos SESV 114 straipsniu;

■

- (30) atsižvelgdamos į tai, kad svarbu užtikrinti tam tikrų gynybos produktų tiekimo saugumą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad administracinės paraiškos, susijusios su gamybos objektų planavimu, statyba bei eksploatavimu, išteklių siuntimu Sąjungoje, taip pat tam tikrų galutinių produktų kvalifikavimu ir sertifikavimu, būtų tvarkomos veiksmingai ir laiku;
- (31) siekiant bendrojo viešosios politikos saugumo srityje tikslo, būtina kuo greičiau įrengti gamybos objektus, susijusius su tam tikrų gynybos produktų gamyba, kartu užtikrinant kuo mažesnę administracinę naštą. Dėl tos priežasties valstybės narės turėtų kuo sparčiau nagrinėti paraiškas, susijusias su tam tikrų gynybos produktų gamyklų ir gamybos įrenginių planavimu, statyba ir eksploatavimu. Tokioms paraiškoms turėtų būti teikiama pirmenybė derinant teisėtus interesus konkrečiu atveju;

- (32) atsižvelgdamos į šio reglamento tikslą, nepaprastąją padėtį ir išskirtines jo priėmimo aplinkybes, valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę kiekvienu konkrečiu atveju taikyti su gynyba susijusias išimtis pagal nacionalinę ir taikytiną Sąjungos teisę, jei mano, kad tokių išimčių taikymas padėtų lengviau pasiekti tą tikslą. Tai visų pirma galėtų būti taikoma Sąjungos aplinkos, sveikatos ir saugos teisės aktams, kurie būtini, kad būtų gerinama žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga, taip pat užtikrinamas tvarus ir saugus vystymasis. Tačiau įgyvendinant tuos teisės aktus taip pat galėtų kilti reguliavimo kliūčių, trukdančių Sąjungos gynybos pramonei didinti tam tikrų gynybos produktų gamybą ir tiekimą. Sąjunga ir jos valstybės narės yra bendrai atsakingos už tai, kad būtų skubiai įvertinta, kokių veiksmų jos galėtų imtis galimoms kliūtims šalinti. Bet kokie tokie Sąjungos, regionų ar nacionalinio lygmens veiksmai neturėtų apsunkinti padėties aplinkos, sveikatos ir saugos srityse;

I

- (33) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB¹⁹ siekiama suderinti viešųjų pirkimų procedūras, taikomas sudarant gynybos ir saugumo srities viešųjų pirkimų sutartis, kad būtų galima laikytis valstybių narių saugumo reikalavimų ir SESV nustatytą įsipareigojimą. Toje direktyvoje visų pirma numatytos konkrečios nuostatos, taikomos dėl krizės susidariusiomis skubos aplinkybėmis, visų pirma dėl trumpesnių pasiūlymų priėmimo laikotarpių ir galimybės taikyti derybų procedūrą iš anksto nepaskelbus skelbimo apie pirkimą. Tačiau dėl dabartinės šaudmenų tiekimo krizės susidariusi ypatinga skuba galėtų būti nesuderinama net ir su tomis nuostatomis tais atvejais, kai bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose ketina dalyvauti *dvi ar* daugiau nei dvi valstybės narės. Kai kuriais atvejais vienintelis būdas užtikrinti tų valstybių narių saugumo interesus – sudaryti sąlygas prie esamo pagrindų susitarimo prisijungti valstybių narių perkančiosioms organizacijoms (subjektams), kurie iš pradžių nebuvo jos šalys, nors tokia galimybė pirminiame pagrindų susitarime ir nebuvo numatyta;

¹⁹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76).

- (34) pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką viešųjų pirkimų sutartis keičiama tik tiek, kiek tai tikrai būtina susiklosčiusiomis aplinkybėmis, kuo geriau laikantis nediskriminavimo, skaidrumo ir proporcingumo principų. Tuo atžvilgiu turėtų būti galima nukrypti nuo Direktyvos 2009/81/EB padidinant pagrindų susitarime numatytus kiekius, kartu jame dalyvauti suteikiant galimybę kitų valstybių narių perkančiosioms organizacijoms (subjektams). Dėl tų papildomų kiekių toms perkančiosioms organizacijoms (subjektams) turėtų būti taikomos tos pačios sąlygos kaip ir pirminei perkančiajai organizacijai (subjektui), sudariusiai pirminį pagrindų susitarimą. Tokiais atvejais pirminė perkančioji organizacija (subjektas) taip pat turėtų leisti ***prisijungti prie to pagrindų susitarimo*** bet kuriam ekonominės veiklos vykdytojui, kuris atitinka ***perkančiosios organizacijos (subjekto) sąlygas, iš pradžių nustatytas viešųjų pirkimų procedūroje, taikomoje pagrindų susitarimui, įskaitant kokybinės atrankos reikalavimus, kaip nurodyta Direktyvos 2009/81/EB 39–46 straipsniuose***. Be to, turėtų būti imtasi tinkamų skaidrumo priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų informuotos visos galimos suinteresuotosios šalys. Siekiant apriboti tų pakeitimų poveikį sklandžiam vidaus rinkos veikimui ir išvengti neproporcingo konkurencijos iškraipymo, pagrindų susitarimų pakeitimai turėtų būti sudaromi tik iki 2025 m. birželio 30 d.;

- (35) kad EGPTB būtų konkurencinga, novatoriška bei atspari ir kad būtų galima padidinti jos gamybos pajėgumus, turėtų būti įmanoma užtikrinti tiek viešąjį, tiek privatųjį jos finansavimą. Kaip numatyta 2022 m. vasario 15 d. Komisijos komunikate „Komisijos įnašas į Europos gynybą“, Sąjungos tvaraus finansavimo iniciatyvos dera su Sąjungos pastangomis sudaryti palankesnes sąlygas Europos gynybos pramonei gauti pakankamą finansavimą ir investicijų. Atsižvelgiant į tai, Sąjungos tvaraus finansavimo sistema neužkerta kelio investicijoms į su gynyba susijusią veiklą. Sąjungos gynybos pramonė labai prisideda prie Sąjungos atsparumo ir saugumo, o todėl ir prie taikos bei socialinio tvarumo. Pagal Sąjungos tvaraus finansavimo politikos iniciatyvas laikoma, kad su socialinio tvarumo reikalavimais yra nesuderinami prieštarigai vertinami ginklai, kuriems taikomos valstybių narių pasirašytos tarptautinės konvencijos, draudžiančios jų kūrimą, gamybą, kaupimą, naudojimą, perdavimą ir pristatymą. Sąjungos gynybos pramonės sektoriui taikoma išsami reguliavimo kontrolė, kurią valstybės narės įgyvendina karinių ir dvejojo naudojimo prekių siuntimui ir eksportui. Atsižvelgiant į tai, nacionalinių ir Europos finansų subjektų (pavyzdžiui, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir institucijų) įsipareigojimas remti Europos gynybos pramonę būtų aiškus signalas privačiajam sektoriui.

Visapusiškai vykdydamas kitus savo ekonominės plėtros ir viešosios politikos finansavimo uždavinius, įskaitant dvejopų žaliųjų ir skaitmeninių pertvarkų srityje, ir laikydamasis SESV 309 straipsnio ir savo statuto, Europos investicijų bankas turėtų didinti paramą Europos gynybos pramonei ir bendriems viešiesiems pirkimams neapsiribodamas savo tęstine parama dvejopam naudojimui, jei tokios investicijos aiškiai padėtų įgyvendinti Strateginio kelrodžio prioritetus;

- (36) tam tikrų gynybos produktų vertės grandinėse dalyvaujančios įmonės turėtų turėti galimybę gauti skolos finansavimą, kad paspartintų investicijas, kurių reikia gamybos pajėgumams didinti. Priemonė turėtų sudaryti palankesnes sąlygas šaudmenų ir raketų gamybos sektoriuje veikiančioms Sąjungos įmonėms gauti finansavimą. Šiuo reglamentu visų pirma turėtų būti užtikrinta, kad toms įmonėms būtų sudarytos tokios pačios sąlygos, kokios taikomos kitoms įmonėms, prisiimant bet kokias papildomas išlaidas, kurių konkrečiai susidaro gynybos sektoriui;

- (37) Komisija turėtų galėti parengti specialią priemonę, kuri būtų investicijų lengvinimo veiklos, toliau nurodomos kaip Gamybos pajėgumų didinimo fondas, dalis. Gamybos pajėgumų didinimo fondas **turėtų** būti įgyvendinamas taikant tiesioginį valdymą. Šiuo atžvilgiu Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su įgyvendinančiais partneriais, turėtų išnagrinėti, kaip kuo geriau derinti Sąjungos biudžeto teikiamas galimybes, kad būtų galima pritraukti viešųjų ir privačių investicijų, kuriomis būtų remiamas norimas spartus augimas, be kita ko, pasinaudojant derinimo priemone pagal „InvestEU“ fondą, įsteigtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523²⁰. Gamybos pajėgumų didinimo fondo veikla turėtų padėti didinti šaudmenų ir raketų sektoriaus gamybos pajėgumus, įmonėms visose vertės grandinėse suteikiant galimybių gauti daugiau lėšų;
- (38) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl darbo programos priėmimo ***ir finansavimo skyrimo atrinktiems veiksmams***. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²¹; ■

²⁰ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

²¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (39) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. reaguoti į saugumo krizės poveikį, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (40) šis reglamentas turėtų būti taikomas nedarant poveikio Sąjungos konkurencijos taisyklėms, visų pirma SESV 101–109 straipsniams ir teisės aktams, kuriais įgyvendinami tie straipsniai;
- (41) pagal ES sutarties 41 straipsnio 2 dalį veiklos išlaidos, susijusios su ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyriumi, yra finansuojamos iš Sąjungos biudžeto, nebent tokių išlaidų susidaro dėl karinio ar gynybinio pobūdžio operacijų;
- (42) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros²² 22 ir 23 punktais, šis reglamentas turėtų būti vertinamas remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reguliavimo. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas šio reglamento poveikis vietoje. Ne vėliau kaip iki 2024 m. birželio 30 d. Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą, be kita ko, siekdama pateikti pasiūlymus dėl visų tinkamų šio reglamento pakeitimų;
- (43) ■ atsižvelgiant į tai, kad dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą kyla neišvengiamas pavojus tiekimo saugumui, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje*;

²² OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

(44) *šis reglamentas turėtų būti taikomas nepažeidžiant kai kurių valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifikos,*

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas priemonių rinkinys ir biudžetas, siekiant skubiai stiprinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) gebėjimą reaguoti ir užtikrinti, kad būtų laiku prieinami ir tiekiami šaudmenys „žemė-žemė“, artilerijos šaudmenys bei raketos (toliau – tam tikri gynybos produktai), visų pirma taikant:

- a) priemonę, kuria finansiškai remiamas pramonės stiprinimas tam tikrų gynybos produktų gamybai Sąjungoje užtikrinti, be kita ko, tiekiant jų komponentus (toliau – Priemonė);
- I**
- b) mechanizmą, principų ir laikinų taisyklių, skirtų užtikrinti, kad tam tikri gynybos produktai jų įsigyjantiems subjektams Sąjungoje būtų prieinami laiku ir ilgam laikui, nustatymą.

Remiantis šio reglamento įgyvendinimo iki 2024 m. birželio 30 d. rezultatų, visų pirma susijusių su saugumo aplinkybių kaita, vertinimu pagal **23 straipsnį**, Komisija gali apsvarstyti galimybę pratęsti šiame reglamente nurodytų priemonių rinkinio taikymą ir skirti atitinkamą papildomą biudžetą.

2 straipsnis Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) žaliavos – medžiagos, reikalingos tam tikriems gynybos produktams gaminti;
- 2) trukdis – per didelis gamybos sistemos apkrovimas, dėl kurios sustoja arba smarkiai sulėtėja gamyba;
- 3) gavėjas – subjektas, su kuriuo pasirašyta finansavimo sutartis ar susitarimas arba kuriam pranešta apie sprendimą dėl finansavimo;
- 4) pareiškėjas – fizinis asmuo arba subjektas, pateikęs paraišką pagal dotacijos skyrimo procedūrą;
- 5) kontrolė – gebėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių subjektų subjektui daryti lemiamą įtaką;

- 6) vykdomojo valdymo struktūra – pagal nacionalinę teisę paskirtas subjekto organas, kai taikytina, atskaitingas vykdomajam direktoriui, kuriam suteikti įgaliojimai nustatyti to subjekto strategiją, tikslus bei bendrą kryptį ir kuris prižiūri ir stebi subjekto valdymo sprendimų priėmimą;
- 7) subjektas – juridinis asmuo, įsisteigęs ir tokiu pripažįstamas pagal Sąjungos, nacionalinę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikti savo vardu, naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba subjektas, neturintis juridinio asmens statuso, kaip nurodyta Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punkte;
- 8) įslaptinta informacija – bet kokia informacija ar medžiaga, kurios neteisėtas atskleidimas galėtų padaryti įvairios žalos Sąjungos arba vienos ar kelių valstybių narių interesams ir kuri pažymėta ES slaptumo žyma arba ją atitinkančia slaptumo žyma, kaip nustatyta Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių susitarime dėl įslaptintos informacijos, kuria keičiamasi Europos Sąjungos interesais, apsaugos²³;

²³ OL C 202, 2011 7 8, p. 13.

- 9) neskelbtina informacija – informacija ir duomenys, kurie turi būti apsaugoti nuo neteisėtos prieigos ar atskleidimo dėl Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose nustatytų pareigų arba siekiant užtikrinti fizinio ar juridinio asmens privatumą ar saugumą;
- 10) neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas – subjektas, kuris yra įsisteigęs neasocijuotojoje trečiojoje šalyje arba, jei jis yra įsisteigęs Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje, kurio vykdomojo valdymo struktūros yra neasocijuotojoje trečiojoje šalyje;
- 11) užsakymo įvykdymo laikas – laikotarpis nuo pirkimo užsakymo pateikimo iki tada, kai gamintojas užsakymą įvykdo;
- 12) tam tikri gynybos produktai – šaudmenys „žemė-žemė“ ir artilerijos šaudmenys, taip pat raketos;

I

- 13) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiamas veiksmas, įskaitant atliekamą naudojantis derinimo priemone arba platforma, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punkte, kuriuo negrąžintinos paramos formos arba Sąjungos biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- 14) pažangumo ženklas – kokybės žymuo, rodantis, kad paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal Priemonę pateiktas pasiūlymas atitiko visas darbo programoje nustatytas ribines vertinimo vertes, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui teikti pasiūlymus darbo programoje numatyto biudžeto, ir kad tokiame pasiūlymui galėtų būti skirta parama iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių.

3 straipsnis

Su Priemone susijusios trečiosios šalys

Priemonėje Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytomis sąlygomis gali dalyvauti Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės (toliau – asocijuotosios šalys).

II SKYRIUS

PRIEMONĖ

4 straipsnis

Priemonės tikslai

1. Priemonės tikslas – skatinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) veiksmingumą ir konkurencingumą, siekiant remti gamybos pajėgumų didinimą ir tam tikrų gynybos produktų savalaikį tiekimą stiprinant pramonę.
2. Pramonės stiprinimas – tai visų pirma pramonės prisitaikymo prie sparčių struktūrinių pokyčių, kuriuos lėmė tam tikrų gynybos produktų, ***kurie būtini greitam valstybių narių ir Ukrainos šaudmenų ir raketų atsargų papildymui***, tiekimo krizė, inicijavimas ir spartinimas. Tai apima tam tikrų gynybos produktų tiekimo grandinių pritaikymo pajėgumų gerinimą ir tokio pritaikymo spartinimą, gamybos pajėgumų kūrimą arba didinimą ir tam tikrų gynybos produktų užsakymo įvykdymo laiko sutrumpinimą visoje Sąjungoje, visų pirma intensyvinant ir plečiant atitinkamų subjektų tarpvalstybinį bendradarbiavimą.

5 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo ... [šio reglamento įsigaliojimo diena] iki 2025 m. birželio 30 d. Priemonės veiklos įgyvendinimo finansinis paketas yra 500 mln. EUR einamosiomis kainomis.
2. Iki 50 mln. EUR iš šio straipsnio 1 dalyje nurodyto finansinio paketo gali būti naudojama derinimo operacijai naudojant 15 straipsnyje numatytą Gamybos pajėgumų didinimo fondą.

I
3. 1 dalyje nurodytas finansinis paketas taip pat gali būti naudojamas techninei ir administracinei pagalbai įgyvendinant Priemonę, pavyzdžiui, parengiamajai, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklai, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.
4. Biudžetiniai įsipareigojimai veiklai, besitęsiančiai ilgiau nei vienus finansinius metus, gali būti metinėmis dalimis paskirstomi keleriems metams.
5. Priemonės biudžetas gali būti padidintas, kai to reikia arba jei šio reglamento galiojimas pratęsiamas pagal 1 straipsnio antrą pastraipą.

6 straipsnis

Kaupiamasis ir alternatyvus finansavimas

1. Priemonė įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis. Veiksmui, kuriam skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, gali būti skirtas įnašas ir pagal Priemonę, jei tais įnašais nedengiamos tos pačios išlaidos. Veiksmui skirtam atitinkam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės. Kaupiamasis finansavimas neviršija visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų. Pagal skirtingas Sąjungos programas skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriais nustatomos paramos sąlygos.
2. Siekiant pagal Priemonę gauti pažangumo ženklo žymenį, veiksmai turi atitikti visas toliau nurodytas sąlygas:
 - a) jie buvo įvertinti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal Priemonę;
 - b) jie atitinka būtinuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus; ir
 - c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų.

3. Siūlydamos iš dalies pakeistus arba naujus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus pagal Reglamentą (ES) 2021/241, valstybės narės gali įtraukti priemones, kuriomis taip pat prisidedama prie Priemonės tikslų, visų pirma priemonės, susijusias su pasiūlymais, kurie pateikti pagal kvietimą teikti pasiūlymus pagal Priemonę ir kuriems suteiktas pažangumo ženklas.
4. 8 straipsnio 5 dalis analogiškai taikoma pagal šį straipsnį finansuojamiems veiksams.

7 straipsnis

Sąjungos finansavimo formos

1. Priemonė įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, o šio reglamento 15 straipsnyje nurodyto Gamybės pajėgumų didinimo fondo atžvilgiu – taikant netiesioginį valdymą kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis. Pagal Priemonę gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, įskaitant finansavimą finansinėmis priemonėmis vykdant derinimo operacijas. Derinimo operacijos vykdomos pagal Finansinio reglamento X antraštinę dalį, Reglamentą (ES) 2021/523 ir šio reglamento 15 straipsnį.

2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalies, finansiniai įnašai, kai tai aktualu ir būtina veiksmui įgyvendinti, gali būti taikomi veiksams, pradėtiems iki pasiūlymo dėl tų veiksmų pateikimo dienos, su sąlyga, kad tie veiksmai nebuvo pradėti iki 2023 m. kovo 20 d. *ir nebuvo užbaigti iki susitarimo dėl dotacijos pasirašymo.*

8 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Finansavimo reikalavimus atitinka tik tie veiksmai, kuriais įgyvendinami 4 straipsnyje nustatyti tikslai.
2. Pagal Priemonę teikiama finansinė parama veiksams, kuriais šalinami nustatyti gamybos pajėgumų ir tiekimo grandinių trukdžiai, siekiant garantuoti ir paspartinti tam tikrų gynybos produktų gamybą, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų tiekimas ir prieinamumas laiku.

3. Reikalavimus atitinkantys veiksmai yra vienos ar keleto iš toliau nurodytų rūšių veikla, išimtinai susijusi su tam tikrų gynybos produktų, įskaitant jų komponentus ir atitinkamas žaliavas, gamybos pajėgumais, kai jie skirti arba naudojami tik tam tikriems gynybos produktams gaminti:
- a) esamų gamybos pajėgumų, susijusių su tam tikrais gynybos produktais arba jų komponentais ir atitinkamomis žaliavomis, optimizavimas, plėtra, modernizavimas, atnaujinimas ar paskirties keitimas arba naujų gamybos pajėgumų kūrimas, kai tokie komponentai ir atitinkamos žaliavos naudojami kaip tiesioginis tam tikrų gynybos produktų gamybos išteklius, visų pirma siekiant padidinti gamybos pajėgumus arba sutrumpinti užsakymo įvykdymo laiką, be kita ko, perkant ar įsigyjant reikiamas stakles ir bet kokius kitus būtinus išteklius;
 - b) tarpvalstybinės pramonės partnerystės iniciatyvų (be kita ko, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės ar kitokio pramonės bendradarbiavimo) kūrimas bendromis pramonės subjektų pastangomis, įskaitant veiklą, kuria siekiama koordinuoti komponentų ir atitinkamų žaliavų tiekimą arba rezervavimą, jei tie komponentai ir atitinkamos žaliavos naudojami kaip tiesioginis tam tikrų gynybos produktų gamybos išteklius, taip pat koordinuoti gamybos pajėgumus ir gamybos planus;

- c) tam tikrų gynybos produktų, jų komponentų ir atitinkamų žaliavų papildomų rezervinių gamybos pajėgumų telkimas ir užtikrinimas, kai tie komponentai ir žaliavos naudojami kaip tiesioginis tam tikrų gynybos produktų gamybos išteklius, atsižvelgiant į užsąkytą arba planuojamą gamybos apimtį;
- d) tam tikrų gynybos produktų bandymai, *įskaitant reikiamą infrastruktūrą*, ir, kai tinkama, atnaujinimo sertifikavimas, siekiant spręsti jų nusidėvėjimo problemą ir užtikrinti, kad jais galėtų naudotis galutiniai naudotojai;
- e) darbuotojų mokymas, perkvalifikavimas ar kvalifikacijos kėlimas, susijęs su a–d punktuose nurodyta veikla;
- f) atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų, užsiimančių tam tikrų gynybos produktų gamyba arba tiekimu, galimybių gauti finansavimą gerinimas kompensuojant bet kokias papildomas išlaidas, konkrečiai susijusias su gynybos sektoriumi, kai investuojama į a–e punktuose nurodytą veiklą.

4. Finansavimo pagal Priemonę reikalavimų neatitinka:

- a) veiksmas, susijęs su prekių, draudžiamų pagal taikytiną tarptautinę teisę, gamyba arba paslaugų teikimu;
- b) veiksmas, susijęs su mirtinų autonominių ginklų gamyba, kai nėra galimybės užtikrinti, kad žmonės aktyviai dalyvautų priimant sprendimus dėl taikinių atrankos ir atakų prieš žmones;
- c) veiksmas, kurie jau visiškai finansuojami iš kitų viešųjų ar privačiųjų šaltinių, arba tokių veiksmų dalis.

■

5. Sudarydama susitarimus su atskirais gavėjais Komisija užtikrina, kad pagal Priemonę būtų finansuojama tik veikla, kuri yra naudinga išskirtinai tam tikrų gynybos produktų arba jų komponentų ir atitinkamų žaliavų gamybos pajėgumams, kai jie skirti arba naudojami tik tam tikrų gynybos produktų gamybai.

9 straipsnis
Finansavimo norma

1. Pagal Priemonę finansuojama iki **35 proc.** tinkamo finansuoti veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų, *susijusių su atitinkamų gynybos produktų gamybos pajėgumais, ir iki 40 % tinkamo finansuoti veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su komponentų ir žaliavų gamybos pajėgumais, kai jie skirti arba naudojami tik tam tikrų gynybos produktų gamybai.*
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, veiksmui gali būti taikoma padidinta 10 papildomų procentinių punktų finansavimo norma, *kai jis tenkina vieną* iš šių kriterijų:
 - a) jei pareiškėjai įrodo, kad prisideda prie valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse įsisteigusių subjektų naujo tarpvalstybinio bendradarbiavimo, kaip aprašyta 8 straipsnio 3 dalies b punkte;

- b) jei pareiškėjai įsipareigoja, kad veiksmo vykdymo laikotarpiu jie pirmenybę teiks:
- i) užsakymams, susijusiems su tam tikrų gynybos produktų bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais, kuriuos vykdo bent trys valstybės narės ar asocijuotosios šalys, arba
 - ii) su bent vienos valstybės narės vykdomais tam tikrų gynybos produktų viešaisiais pirkimais siekiant tuos tam tikrus gynybos produktus perduoti Ukrainai; *arba*
- c) *kai gavėjas yra MVĮ arba vidutinės kapitalizacijos įmonė, įsisteigusi valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje, arba kai dauguma konsorciume dalyvaujančių gavėjų yra MVĮ arba vidutinės kapitalizacijos įmonės, įsisteigusios valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse.*

Pirmos pastraipos b punkte nurodytas įsipareigojimas taikomas visiems produktų, kuriems tiesiogiai ar netiesiogiai teikiama parama pagal Priemonę, viešiesiems pirkimams.

Pirmoje pastraipoje nurodyta padidinta finansavimo norma yra 10 papildomų procentinių punktų net ir tuo atveju, jei tenkinamas daugiau nei vienas iš tos pastraipos a, b ir c punktuose nustatytų kriterijų.

Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, parama pagal Priemonę gali būti padengta iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, patirtų vykdant 8 straipsnio 3 dalies f punkte nurodytą veiklą.

3. Gavėjai turi įrodyti, kad veiksmo išlaidos, kurios nepadengiamos iš Sąjungos paramos, bus padengtos kitais finansavimo būdais.

10 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Pagal Priemonę remiamame veiksmė dalyvaujantys gavėjai yra Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje įsisteigę viešieji arba privatieji subjektai, ***kurių vykdomojo valdymo struktūros yra Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje. Tie gavėjai arba negali būti kontroliuojami neasocijuotosios trečiosios šalies ar neasocijuotosios trečiosios šalies subjekto, arba kaip alternatyva, atsižvelgiant į šio reglamento 4 straipsnyje nurodytus tikslus, jų atžvilgiu turi būti atliktas tikrinimas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2019/452, ir prireikus taikomos švelninimo priemonės.***

I

2. Sąjungoje arba asocijuotojoje šalyje įsteigta įmonė, kurią kontroliuoja neasocijuotoji trečioji šalis arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas **ir kuri nėra patikrinta, kaip suprantama Reglamente (ES) 2019/452, ir dėl kurios prireikus nebuvo taikytos švelninimo priemonės**, gali tapti gavėju, dalyvaujančiu Priemone remiamame veiksme, tik jei **Komisijai suteikiamos garantijos**, kurias patvirtina valstybė narė arba asocijuotoji šalis, ■ pagal savo nacionalines procedūras.

Garantijomis užtikrinama, kad tokios įmonės dalyvavimas veiksme neprieštarautų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta bendrosios užsienio reikalų ir saugumo politikos sistemoje pagal ES sutarties V antraštinę dalį, arba šio reglamento 4 straipsnyje nustatytiems tikslams.

Garantijomis visų pirma patvirtinama, kad vykdant veiksmą yra taikomos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad:

- a) gavėjas galėtų vykdyti veiksmą ir pasiekti rezultatus be jokių apribojimų, susijusių su to veiksmo reikmėms reikalinga infrastruktūra, objektais, turtu, ištekliais, intelektine nuosavybe ar praktine patirtimi, arba apribojimų, dėl kurių nukentėtų jo pajėgumai ir standartai, būtini veiksmui įvykdyti, ■ ir

- b) neasocijuotajai trečiajai šaliai arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektui nebūtų leidžiama susipažinti su neskelbtina ar įslaptinta informacija, susijusia su veiksmu, o veiksmė dalyvaujantys darbuotojai arba kiti asmenys turėtų valstybės narės arba, kai tinkama, asocijuotosios šalies išduotą nacionalinį patikimumo pažymėjimą.
3. Jei valstybė narė arba asocijuotoji šalis, kurioje yra įsisteigusi įmonė, mano, kad tai tikslinga, gali būti teikiamos papildomos garantijos.
4. *Valstybės narės pateikia Komisijai pranešimą apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pagal Reglamentą (ES) 2019/452 taikomas švelninimo priemones arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytas garantijas. Komisijos prašymu pateikiama tolesnė informacija apie taikomas švelninimo priemones arba garantijas.* Komisija informuoja 16 straipsnyje nurodytą komitetą apie *visus pranešimus, pateiktus pagal šią dalį.*
5. *Veiksme dalyvaujančių gavėjų infrastruktūra, objektai, turtas ir ištekliai, naudojami vykdant Priemonę remiamą veiksmą, visą veiksmo vykdymo laikotarpį yra valstybės narės arba asocijuotosios šalies teritorijoje.*

6. *Priemone negali būti finansiškai remiamas atitinkamų gynybos produktų, kuriems neasocijuotoji trečioji šalis arba neasocijuotosios trečiosios šalies subjektas taiko apribojimus, kuriais ribojamos valstybių narių galimybės jais naudotis, gamybos pajėgumų didinimas. Gavėjas deda visas pastangas siekdamas užtikrinti, kad pagal Priemonę finansuojami veiksmai sudarytų sąlygas tiekti produkciją Ukrainai.*

11 straipsnis

Sutarties skyrimo kriterijai

Kiekvienas pareiškėjo pateiktas pasiūlymas vertinamas remiantis vienu ar keliais toliau nurodytais kriterijais, pagal kuriuos tam tikrų gynybos produktų atžvilgiu įvertinamas tam tikro veiksmo indėlis į pramonės stiprinimą, kad būtų skatinamas EGTPB veiksmingumas ir bendras konkurencingumas:

- a) gamybos pajėgumų padidėjimas Sąjungoje: kiek veiksmas padeda plėsti, didinti, rezervuoti ar modernizuoti gamybos pajėgumus arba vykdyti darbuotojų perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą;
- b) užsakymo įvykdymo laiko sumažinimas: kiek veiksmas padeda laiku patenkinti per viešuosius pirkimus atskleistą paklausą, t. y. trumpinti užsakymo įvykdymo laiką, be kita ko, taikant užsakymų prioritetų perskirstymo mechanizmus;

- c) tiekimo ir gamybos trukdžių pašalinimas: kiek veiksmas padeda greitai nustatyti ir greitai bei ilgam pašalinti bet kokius tiekimo (žaliavų ir bet kokių kitų išteklių) arba gamybos (gamybos pajėgumo) trukdžius;
- d) atsparumas užtikrinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą: kiek veiksmas padeda plėtoti ir praktiškai įgyvendinti skirtingose valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse įsisteigusių įmonių tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kuriame kaip gavėjos, subrangovės ar kaip kitos tiekimo grandinės įmonės visų pirma dalyvauja MVĮ arba vidutinės kapitalizacijos įmonės;
- e) parama viešiesiems pirkimams: pareiškėjai įrodo ryšį tarp veiksmo ir naujai pateiktų užsakymų, susijusių su bent trijų valstybių narių arba asocijuotųjų šalių tam tikrų gynybos produktų bendrais viešaisiais pirkimais, ypač jei tai daroma pagal Sąjungos sistemą;
- f) veiksmo įgyvendinimo plano (be kita ko, veiksmo procesų ir stebėsenos) kokybė.

Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, skiria finansavimą pagal šį reglamentą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12 straipsnis
Darbo programa

1. Priemonė įgyvendinama vykdant darbo programą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 110 straipsnyje. Darbo programoje, kai taikytina, nurodoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.
2. Atsižvelgiant į Bendrų viešųjų pirkimų gynybos srityje darbo grupės darbą, darbo programoje nustatomi finansavimo prioritetai.
3. Komisija įgyvendinimo aktu priima šio straipsnio 1 dalyje nurodytą darbo programą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 16 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

I

III SKYRIUS TIEKIMO SAUGUMAS

13 straipsnis

Leidimų išdavimo proceso paspartinimas siekiant laiku gauti ir tiekti tam tikrus gynybos produktus

1. Valstybės narės užtikrina, kad administracinės paraiškos, susijusios su gamybos įrenginių planavimu, statyba ir eksploatavimu, išteklių perdavimu Sąjungos viduje, taip pat su galutinių produktų kvalifikavimu ir sertifikavimu, būtų tvarkomos veiksmingai ir laiku. Tuo tikslu visos atitinkamos nacionalinės institucijos užtikrina, kad tokios paraiškos būtų tvarkomos kuo greičiau, kiek tai teisiškai įmanoma.
2. Valstybės narės užtikrina, kad planavimo ir leidimų išdavimo procesu pirmenybė, derinant teisinius interesus atitinkamu konkrečiu atveju, būtų teikiama gamyklų ir įrenginių, skirtų tam tikrų gynybos produktų gamybai, statybai ir eksploatavimui.

14 straipsnis

Bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų palengvinimas dabartinės šaudmenų tiekimo krizės metu

1. Jei bent **dvi** valstybės narės sudaro susitarimą bendrai pirkti tam tikrus gynybos produktus ir kai dėl ypatingos skubos, susidariusios dėl krizės, kurią lėmė Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, negalima taikyti nei vienos iš Direktyvoje 2009/81/EB numatytų procedūrų pagrindų susitarimui sudaryti, gali būti taikomos šiame straipsnyje numatytos taisyklės.
2. Nukrypstant nuo Direktyvos 2009/81/EB 29 straipsnio 2 dalies antros pastraipos, perkančioji organizacija (subjektas) gali pakeisti esamą pagrindų susitarimą, sudarytą taikant vieną iš tos direktyvos **25 straipsnyje** numatytų procedūrų, kad jo nuostatos galėtų būti taikomos perkančiosioms organizacijoms (subjektams), kurie iš pradžių nebuvo pagrindų susitarimo šalys.

3. Nukrypstant nuo Direktyvos 2009/81/EB 29 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos, perkančioji organizacija (subjektas) gali iš esmės pakeisti galiojančiame pagrindų susitarime nustatytus kiekius, jei tai tikrai būtina šio straipsnio 2 daliai taikyti. Jei galiojančiame pagrindų susitarime nustatyti kiekiai iš esmės keičiami pagal šią dalį, bet kuriam ekonominės veiklos vykdytojui, kuris atitinka ***perkančiosios organizacijos (subjekto) sąlygas, iš pradžių nustatytas viešųjų pirkimų procedūroje, taikomoje pagrindų susitarimui, įskaitant kokybinės atrankos reikalavimus, kaip nurodyta Direktyvos 2009/81/EB 39–46 straipsniuose, suteikiama galimybė prisijungti prie to pagrindų susitarimo. Perkančioji organizacija (subjektas) tokią galimybę sudaro Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbtu ad hoc pranešimu*** .
4. Nediskriminavimo principas taikomas 2 ir 3 dalyse nurodytiems pagrindų susitarimams dėl papildomų kiekių ir ypač 1 dalyje nurodytų valstybių narių perkančiųjų organizacijų (subjektų) santykiams.

5. Perkančiosios organizacijos (subjektai), pakeitę sutartį šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais, tuo tikslu paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Toks pranešimas skelbiamas Direktyvos 2009/81/EB 32 straipsnyje nustatyta tvarka.
6. Perkančiosios organizacijos (subjektai) negali naudotis šiuo straipsniu nepagrįstai arba siekdamos išvengti konkurencijos, ją apriboti ar iškraipyti.
7. Pakeitimai, daromi pagrindų susitarimuose pagal šį straipsnį, turi būti pabaigti ne vėliau kaip 2025 m. birželio 30 d.

IV SKYRIUS
SPECIALIOSIOS NUOSTATOS, TAIKOMOS GALIMYBĖMS GAUTI FINANSAVIMĄ

15 straipsnis

Gamybos pajėgumų didinimo fondas

1. Siekiant pritraukti gamybos pajėgumams didinti reikalingų investicijų, sumažinti jų riziką ir jas paspartinti, gali būti sukurta derinimo priemonė, pagal kurią teikiama skolos sprendimai (toliau – Gamybos pajėgumų didinimo fondas).
2. Konkretūs Gamybos pajėgumų didinimo fondo tikslai yra šie:
 - a) sustiprinti Sąjungos biudžeto išlaidų sverto poveikį ir užtikrinti didesnę privačiojo sektoriaus finansavimo pritraukimo didinamąjį poveikį;
 - b) teikti paramą įmonėms, patiriančioms sunkumų gauti finansavimą, ir tenkinant poreikį stiprinti Sąjungos gynybos pramonės atsparumą;
 - c) spartinti investicijas tam tikrų gynybos produktų gamybos srityje ir pritraukti viešojo bei privačiojo sektorių finansavimą, kartu didinant tiekimo saugumą visoje Sąjungos gynybos pramonės vertės grandinėje;
 - d) didinti galimybes gauti finansavimą investicijoms, susijusioms su 8 straipsnio 3 dalies a–e punktuose nurodyta veikla.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. EGA kviečiama stebėtojos teisėmis komitetui teikti savo nuomonę ir ekspertines žinias. EIVT taip pat kviečiama dalyvauti komiteto darbe.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

I

17 straipsnis
Informacijos saugumas

1. Komisija saugo įslaptintą informaciją, gautą įgyvendinant šį reglamentą, laikydamasi Komisijos sprendime (ES, Euratomas) 2015/444²⁴ nustatytų saugumo taisyklių.
2. Siekdama palengvinti keitimąsi neskelbtina ir įslaptinta informacija tarp Komisijos, Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai, EGA, valstybių narių ir atitinkamais atvejais su subjektais, kuriems taikomos šiame reglamente nustatytos priemonės, Komisija naudoja esamomis saugiomis keitimosi informacija sistemomis ar tokias sistemas sukuria. Toje sistemoje atsižvelgiama į valstybių narių nacionalines saugumo taisykles.

18 straipsnis
Informacijos konfidencialumas ir tvarkymas

1. Taikant šį reglamentą gauta informacija naudojama tik tuo tikslu, kuriuo jos buvo prašyta.

²⁴ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

2. Valstybės narės ir Komisija užtikrina komercinių ir verslo paslapčių ir kitos neskelbtinos, ir įslaptintos informacijos, gautos ir parengtos taikant šį reglamentą, apsaugą pagal Sąjungos ir atitinkamą nacionalinę teisę.
3. Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad įslaptintos informacijos, kuri buvo pateikta arba kuria apsieista pagal šį reglamentą, slaptumo žymos laipsnis nebūtų sumažintas arba ta informacija nebūtų išslaptinta be informaciją teikiančios šalies išankstinio raštiško sutikimo.
4. Komisija nesidalija jokia informacija taip, kad pagal ją būtų galima nustatyti subjektą, kai dėl dalijimosi informacija gali būti padaryta komercinė žala ar žala to subjekto reputacijai arba atskleidžiamos komercinės paslaptys.

19 straipsnis
Asmens duomenų apsauga

1. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių pareigoms, susijusioms su jų atliekamu asmens duomenų tvarkymu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679²⁵ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB²⁶, arba Komisijos ir, kai tinkama, kitų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų pareigoms, susijusioms su jų atliekamu asmens duomenų tvarkymu vykdančios savo pareigas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1725²⁷.
2. Asmens duomenys netvarkomi ir neperduodami, išskyrus atvejus, kai tai tikrai būtina šio reglamento tikslams pasiekti. Tokiais atvejais atitinkamai taikomi reglamentai (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725.

²⁵ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

²⁶ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

²⁷ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

3. Jei asmens duomenų tvarkymas nėra griežtai būtinas šiame reglamente nustatytiems mechanizmams įgyvendinti, asmens duomenys nuasmeninami taip, kad nebūtų galima nustatyti duomenų subjekto tapatybės.

20 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, įskaitant kitus nei Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų įgaliotus asmenis ar subjektus, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį. Pagal SESV 287 straipsnį Audito Rūmai tikrina visų Sąjungos pajamų ir išlaidų sąskaitas.

21 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

Jei Priemonės veikloje pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą priimto sprendimo pagrindu dalyvauja asocijuotoji šalis, ji suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikia atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

22 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Priemone, Priemonės veiksmais bei pasiektais rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus.
3. Priemonei skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus, tiek kiek tie prioritetai yra susiję su 4 straipsnyje nurodytais tikslais.
4. Priemonei skirtais finansiniais ištekliais gali būti prisidedama prie sklaidos veiklos, derinimo renginių ir informuotumo didinimo veiklos organizavimo, visų pirma siekiant atverti tiekimo grandines, kad būtų skatinamas tarpvalstybinis MVĮ dalyvavimas.

23 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d. Komisija parengia ataskaitą, kurioje įvertinamas šiame reglamente nustatytų priemonių įgyvendinimas ir jų rezultatai, taip pat galimybė išplėsti jų taikymą ir numatyti jų finansavimą, visų pirma atsižvelgiant į saugumo padėties pokyčius. Vertinimo ataskaita grindžiama konsultacijų su valstybėmis narėmis ir pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais rezultatais ir perduodama Europos Parlamentui ir Tarybai.
2. Atsižvelgdama į vertinimo ataskaitą, Komisija gali pateikti pasiūlymus dėl atitinkamų šio reglamento pakeitimų, visų pirma siekdama toliau šalinti bet kokią nuolatinę riziką, susijusią su tam tikrų gynybos produktų tiekimu.

24 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas iki 2025 m. birželio 30 d. Tai neturi įtakos pagal šį reglamentą inicijuotų veiksmų tęstinumui ar keitimui, ar bet kokiems veiksams, būtiniams apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS BENDRAS PAREIŠKIMAS

PRIĖMUS REGLAMENTĄ DĖL PARAMOS ŠAUDMENŲ GAMYBAI (ASAP)

Europos Parlamentas ir Taryba pripažįsta, kad būtina skubiai padėti Europos gynybos technologinei ir pramoninei bazei (EGTPB) padidinti gamybą atsižvelgiant į iššūkius, kylančius dėl neišprovokuoto ir nepateisinamo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, ir primena, kad Reglamentu dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) suteikiamas skubus atsakas į tą neatidėliotiną poreikį, nustatant naują laikiną priemonę pramonės investicijoms palengvinti.

Europos Parlamentas ir Taryba pabrėžia, kad reikia apsvarstyti visas tinkamas priemones EGTPB, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, stiprinti ir plėtoti ir pašalinti kliūtis bei trukdžius, kad pramonė galėtų vertės grandinėse gaminti daugiau.

Todėl Europos Parlamentas ir Taryba ragina Komisiją prireikus apsvarstyti galimybę kuo greičiau pasiūlyti tolesnes iniciatyvas, būtinas EGTPB stiprinti, įskaitant tinkamą finansavimą, pavyzdžiui, pagal Europos investicijų gynybos srityje programą, taip pat pasiūlyti teisinę sistemą, kuria būtų siekiama užtikrinti tiekimo saugumą ir remti šaudmenų gamybą.

Europos Parlamentas ir Taryba susitaria nedelsiant išnagrinėti visas tokias iniciatyvas laikydamiesi lojalaus tarpusavio bendradarbiavimo principo.